

Høringsutkast – forskrift om nasjonal retningslinje for masterutdanning i psykomotorisk fysioterapi

Kapittel 1. Virkeområde og formål

§ 1. Virkeområde og formål

Forskriften gjelder for universitet og høyskoler som gir masterutdanning i psykomotorisk fysioterapi, og som er akkreditert etter lov om universitet og høyskoler § 1-2 og § 3-1.

Forskriften gjelder for masterutdanning i psykomotorisk fysioterapi på 120 studiepoeng.

Forskriften skal sikre et nasjonalt likeverdig faglig nivå, slik at kandidatene som uteksamineres har felles kompetanse, uavhengig av utdanningssted.

§ 2. Formål med utdanningen

Masterutdanningen i psykomotorisk fysioterapi skal utdanne kandidater som gir spesialisert fysioterapi til mennesker med sammensatte helseproblemer som muskel/skjelettsmerter, psykiske lidelser, spenningstilstander, pusteproblemer og smerteproblematikk, for å bedre funksjon og livskvalitet. Overnevnte helseproblemer rommer utfordringer hva angår forståelse, undersøkelse, vurdering og behandling.

Etter endt utdanningen har kandidaten avansert kunnskap om kroppen som sammensatt fenomen; som sentrum for opplevelse og erfaring, som kommunikativt uttrykkfelt og som biologisk og biomekanisk fenomen. Kandidaten har avansert kunnskap om kroppen som kilde til forståelse av mennesker erfarings- og meningsverden, til deres livshistorier og lidelser - til deres fysiske og psykiske funksjon. Kandidatene har avansert kunnskap om terapeutiske muligheter ved kroppslige tilnæringsmåter for å styrke menneskers selvfølelse og selvtillit, deres mestringsevne, funksjon og selvstendighet.

Kandidaten har spesialisert kompetanse i norsk psykomotorisk fysioterapi, med spesialiserte kliniske innfallsvinkler til undersøkelse, funksjonsvurdering og terapeutiske arbeidsmåter, individuelt og i gruppe. Kandidaten har spesialisert kunnskap om fysioterapi som relasjonell praksis utviklet gjennom kroppslig og verbal samhandling. Kandidaten har teoretisk bakgrunn for å reflektere over egen rolle og funksjon i spill med andre og ivaretagelse av deres deltagelse, autonomi og integritet.

Utdanningen skal sikre kompetanse og holdninger som danner grunnlag for likeverdige tjenestetilbud for alle grupper i samfunnet, uavhengig av etnisk bakgrunn

og kultur, deriblant samer som urfolk med rettigheter til språklige og kulturelt tilrettelagte tjenester.

Utdanningen gir grunnlag for å praktisere selvstendig som psykomotorisk fysioterapeut i Norge med ansvar for pasienter etter gjeldende lovverk innenfor spesialist- og kommune helsetjenesten inkludert privat praksis og andre helse- og velferdstjenester. Utdanningen gir kompetanse til å drive helsefremmende- og forebyggende arbeid.

Utdanningen kvalifiserer kandidaten til tjenesteutvikling, forskning og innovasjon.

§ 3. *Kompetanseområder*

Læringsutbyttebeskrivelsene for master i psykomotorisk fysioterapi er fordelt under følgende kompetanseområder:

- Kropp, bevegelse og funksjon
- Psykomotorisk undersøkelse og funksjonsvurdering
- Psykomotorisk fysioterapi, individuelt og i gruppe
- Samfunn, sykdom og helse
- Forskning, fagutvikling og formidling

Kapittel 2. Læringsutbytte for kompetanseområdet kropp, bevegelse og funksjon

§ 4. *Kropp, bevegelse og funksjon - Kunnskap*

Kandidaten

- a. Har avansert kunnskap om kropp og psyke som en uløselig knyttet-, samspillende- og funksjonell enhet
- b. har avansert kunnskap om kropp, bevegelse og funksjon som personlig, kulturelt og sosialt fenomen
- c. har inngående kunnskap om kroppen som relasjonell og som sentrum for erfaring

§ 5. *Kropp, bevegelse og funksjon – Ferdighet*

Kandidaten

- a. kan analysere kropp, bevegelse og funksjon i lys av biomekaniske, personlig, sosiale og kulturelle forhold
- b. kan analysere og reflektere kritisk over relevante metoder for å undersøke og vurdere kropp, bevegelse og funksjon

- c. kan analysere og forholde seg kritisk til hvilken betydning ulike perspektiver på kropp, bevegelse og funksjon har i klinisk praksis

§ 6. *Kropp, bevegelse og funksjon- Generell kompetanse*

Kandidaten

- a. kan analysere og kritisk drøfte teoretiske perspektiver på kropp, bevegelse og funksjon innen fagfeltet
- b. kan analysere og kritisk drøfte relevante faglige problemstillinger knyttet til kropp, bevegelse og funksjon i klinisk praksis
- c. kan anvende kunnskap om sammenhenger mellom kropp, interaksjon og identitetsutvikling, innenfor somatiske helsetjenester, psykisk helsevern og rusomsorg, samt innen helsefremmende- og forebyggende helsearbeid

Kapittel 3. Læringsutbytte for kompetanseområdet psykomotorisk undersøkelse og funksjonsvurdering

§ 7. *Psykomotorisk undersøkelse og funksjonsvurdering – Kunnskap*

Kandidaten

- a. har avansert kunnskap om undersøkelse og funksjonsvurdering i psykomotorisk fysioterapi og dens teoretiske og empiriske grunnlag
- b. har avansert kunnskap om sentrale analytiske begreper i psykomotorisk fysioterapi
- c. har avansert kunnskap om personlige, sosiale og samfunnsmessige aspekter ved sykdom og helse
- d. har inngående kunnskap om ulike teoretiske perspektiv på begrepet klinisk resonnering
- e. har avansert kunnskap om fysioterapi som relasjonell praksis
- f. har inngående kunnskap om hvordan belastende livserfaringer kan komme til uttrykk kroppslig
- g. har inngående kunnskap om hvordan kroppslig og verbal samhandling kan være kilder til kunnskap om pasientens ressurser og helseproblemer

§ 8. *Psykomotorisk undersøkelse og funksjonsvurdering – Ferdighet*

Kandidaten

- a. kan selvstendig utføre spesialisert undersøkelse og funksjonsvurdering etter prinsipper for psykomotorisk fysioterapi i samarbeid med pasienten

- b. kan selvstendig analysere funn, bidra i differensialdiagnostikk og stille funksjonsdiagnoser med utgangspunkt i spesialisert undersøkelse som grunnlag for videre behandling og videre henvisning
- c. kan kommunisere kroppslig og verbalt som kilde til innsikt i pasientens helseproblemer og ressurser, som bidrag til kliniske resonneringsprosesser
- d. kan kritisk analysere behov for behandling og videre henvisning med særlig vekt på bruk av ressurser og samfunnets gjeldende behov

§ 9. Psykomotorisk undersøkelse og funksjonsvurdering – Generell kompetanse

Kandidaten

- a. kan selvstendig vurdere og planlegge behandling etter prinsipper for psykomotorisk fysioterapi i samråd med pasienten og vedkommende sin livssituasjon og prognose, samt henvise videre ved behov
- b. kan formidle selvstendige kliniske vurderinger basert på funn fra spesialisert undersøkelse
- c. kan kommunisere om faglige problemstillinger muntlig og skriftlig til relevante samarbeidspartnere og allmennheten

Kapittel 4. Læringsutbytte for kompetanseområdet psykomotorisk fysioterapi, - individuelt og i grupper

§ 10. Psykomotorisk fysioterapi, individuelt og i grupper – Kunnskap

Kandidaten

- a. har avansert kunnskap om behandling etter prinsipper for psykomotorisk fysioterapi
- b. har spesialisert kunnskap om prinsipper for individualisert behandling basert på pasientens livshistorie, situasjon, tilstand og reaksjoner
- c. har avansert kunnskap om kommunikasjon og samhandling i klinisk praksis
- d. har avansert kunnskap om hvordan psykomotorisk fysioterapi kan utfylle andre profesjoners tilnæringsmåter i tverrfaglig samarbeid
- e. har inngående kunnskap om etiske aspekter i kliniske praksis
- f. har avansert kunnskap om psykomotoriske prinsipper i gruppebehandling

§ 11. Psykomotorisk fysioterapi, individuelt og i grupper – Ferdighet

Kandidaten

- a. kan anvende prinsipper for psykomotorisk fysioterapi på en selvstendig måte i klinisk praksis
- b. kan analysere, vurdere og tilpasse behandling individuelt og i grupper
- c. kan anvende spesialiserte relasjonelle ferdigheter til å etablere, opprettholde og avslutte behandlingskontakt
- d. kan bruke spesialisert kompetanse til å fremme pasienters refleksjon omkring kroppslige opplevelser, reaksjons- og væremåter og deres sammenheng og betydning i den enkeltes liv
- e. kan bruke ulike fysioterapifaglige tilnærminger, aktiviteter og virkemidler kreativt inn i klinisk praksis - individuelt og i gruppe
- f. kan kritisk vurdere eget behandlingsbidrag til pasienters bedring og utvikling

§ 12. Psykomotorisk fysioterapi, individuelt og i grupper – Generell kompetanse

Kandidaten

- a. kan anvende kunnskaper og ferdigheter til å selvstendig gjennomføre, og individuelt tilpasse, psykomotorisk fysioterapi
- b. kan kommunisere respektfullt med hensyn til andre menneskers integritet, verdighet og autonomi i sin yrkesutøvelse, og tilpasse etter pasientens situasjon, alder, kjønn og språklig og kulturell bakgrunn
- c. kan anvende kunnskaper og ferdigheter i psykomotorisk fysioterapi innen forebyggende og helsefremmede arbeid på arenaer som skolehelsetjeneste, arbeidsliv, frisklivsentraler og migrasjonssentre
- d. kan anvende spesialiserte ferdigheter i tverrfaglig samarbeid, og formidle selvstendige kliniske vurderinger til pasient, samarbeidspartnere og pårørende.
- e. kan bidra til nyteknisk og innovasjon i egen praksis gjennom systematisk og kritisk bearbeiding av kliniske erfaringer

Kapittel 5. Læringsutbytte for kompetanseområdet samfunn, sykdom og helse

§ 13. Samfunn, sykdom og helse – Kunnskap

Kandidaten

- a. har avansert kunnskap om ulike teoretiske perspektiver på helse og sykdom

- b. har inngående kunnskap om grunnleggende faktorer av betydning for god helse på individ og samfunnsnivå inkludert betydningen av deltakelse i arbeidslivet
- c. har inngående kunnskap om arbeidsforhold, velferdsordninger og trygdefaglige problemstillinger som er relevant for den enkeltes helse
- d. har avansert kunnskap om særskilte helsemessige utfordringer hos barn og unge i dagens samfunn
- e. har avansert kunnskap om sammenhenger mellom kultur, identitet og helse
- f. har spesialisert kunnskap om folkehelseproblemer som muskel-skjelettlidelser, psykiske lidelser og rus.
- g. har avansert kunnskap om hvordan samfunnsmessige og sosiokulturelle forhold får betydning for problemforståelse, samarbeid og fysioterapifaglig / helsefaglig virksomhet
- h. har inngående kunnskap om klassifikasjons- og diagnosesystemer som benyttes i helsetjenestene
- i. har avansert kunnskap om grunnleggende prinsipper og kriterier for rettferdig og bærekraftige prioriteringer, samt psykomotorisk fysioterapi sin rolle og ansvar i helsetjenesten
- j. har bred kunnskap om samenes status som urfolk og deres rettigheter til språklig og kulturelt tilrettelagte tjenester

§ 14. Samfunn – sykdom og helse - Ferdigheter

Kandidaten

- a. kan analysere samfunnsmessige og kulturelle forhold av betydning for sykdom, helse og deltakelse for den enkelte og i befolkningen
- b. kan anvende kunnskap om kropp, bevegelse og funksjon i helsefremmende og forebyggende arbeid på ulike nivå og arenaer
- c. kan kritisk analysere og formidle psykomotorisk fysioterapis relevans i, behandling rehabilitering og helsefremmende og forebyggende arbeid.
- d. kan analysere og forholde seg kritisk til faglig-etiske problemstillinger
- e. kan anvende spesialisert kompetanse i samsvar med nasjonalt lovverk og retningslinjer

§ 15. Samfunn, sykdom og helse – Generell kompetanse

Kandidaten

- a. kan bidra til kritisk refleksjon, nytenkning og tjenesteinnovasjon som ledd i å sikre kvalitet og utvikling av helsetjenestene
- b. kan arbeide i tverrfaglig team for lettere å møte komplekse helsefaglige utfordringer

- c. kan bidra til nytenkning og innovasjon innen helsetjenestene og helsefremmende arbeid
- d. kan reflektere over og anvende kunnskap som bidrar til et likeverdig tjenestetilbud til alle, uavhengig av etnisk og kulturell bakgrunn (deriblant samisk urfolk).

Kapittel 6. Læringsutbytte for kompetanseområdet forskning, fagutvikling og formidling

§ 16. *Forskning, fagutvikling og formidling – Kunnskap*

Kandidaten

- a. har inngående kunnskap om vitenskapsteori og forskningsmetoder, og betydningen av disse for eget fagområde og helsefag generelt
- b. har inngående kunnskap om forskningsetikk, lovgivning og regelverk innen helseforskning, prinsipper for søknadsplikt og forskningsetiske forvaltningsorganer samt rutiner for forsvarlig forskning og formidling
- c. har spesialisert kunnskap om eget fagområde for å kunne identifisere faglige problemstillinger for forskning, fagutvikling og innovasjon
- d. har inngående kunnskap om forsknings- og kunnskapsformidling

§ 17. *Forskning, fagutvikling og formidling – Ferdigheter*

Kandidaten

- a. kan analysere og kritisk vurdere faglige kilder og vitenskapelig litteratur med betydning for fagfeltet og egen praksis
- b. kan gjennomføre eget selvstendig forskningsprosjekt under veiledning og etter gjeldende lovverk og retningslinjer for forskningsetikk
- c. kan selvstendig formidle resultat fra eget forskningsprosjekt til relevante målgrupper

§ 18. *Forskning, fagutvikling og formidling – Generell kompetanse*

Kandidaten

- a. kan bidra i forsknings- og utviklingsarbeid for å forbedre tjenestetilbudet i helsetjenestene
- b. kan kritisk analysere og formidle kunnskap og forskning innen psykomotorisk fysioterapi og beherske fagområdets uttrykksformer

- c. kan bidra til innovasjon og kvalitetsforbedring som bygger på fag- og forskningskunnskap, brukerkunnskap og erfaringskunnskap
- d. kan analysere fagfeltets vitenskapsteoretiske forankring og derigjennom bidra til nyteknisk innenfor helsefagene

Kapittel 7. Studiets oppbygning og praksisstudier

§ 19. Studiets oppbygning

Utdanningen skal gi tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag for å sikre kandidatens sluttkompetanse. Klinisk orienterte emner flettes organisatorisk sammen med teoretiske. Det skal være en tydelig progresjon gjennom studieløpet, både innen teoretisk og empirisk kunnskap, forskningsmetode, ferdighetstrening og praktisk/klinisk kompetanse.

Studiemodellen er basert på at veiledet ferdighetstrening og intern og ekstern praksiserfaring med ulike pasient- og brukergrupper er innlemmet med undervisning i teoretiske fag, forskningsmetode og selvstendig oppgavearbeid. Det samme gjelder opplæring i fag- og profesjonsetikk, system- og rolleforståelse, formidling, samt undervisning i aktuelt lovverk.

§ 20. Praksisstudier

Praksisstudier foregår over tid for å sikre at kandidaten får erfaring med selvstendige undersøkelses- og funksjonsvurderinger, samt behandling av pasienter med et bredt spekter av muskel-skjelett-, psykiske-, og sammensatte lidelser. Kandidaten bør gjennom praksisstudier få erfaring med tverrfaglig samarbeid, aktuelle lovverk samt system- og rolleforståelse.

Kandidaten skal gjennomføre praksisstudier slik at kandidaten tilfredsstillers myndighetenes krav når det gjelder å kunne heve egen takst. I løpet av praksisstudiene skal kandidaten ha minst 70 timer veiledning – individuelt og i gruppe. Minimum 1/3 skal være individuelt. I tillegg skal kandidaten ha observasjonspraksis på annet tjenestenivå enn egen arbeidsplass. Praksisstudier innen psykisk helsevern bør inngå i samlet praksis.